

योजना ठळक वैशिष्टे

❖ केंद्रीय स्तर

- ❖ केंद्र शासनाकडून २५ डिसेंबर २००० रोजी प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजनेचा शुभारंभ.
- ❖ प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना ही १०० टक्के अनुदानित केंद्रशासनाची योजना.
- ❖ योजनेचे राष्ट्रीय स्तरावरील नियंत्रण राष्ट्रीय ग्रामीण रस्ते विकास संस्थेकडे (NRRDA)
- ❖ भौतिक व आर्थिक प्रगतीसाठी केंद्राची स्वतंत्र PMGSY वेब साईट.
- ❖ त्रिस्तरीय प्रभावी गुणवत्ता नियंत्रण प्रणाली. (NQM, SQM, PIU)
- ❖ राज्यस्तरावर अंमलबजावणी
- ❖ योजनेचे राज्यस्तरावरील नियंत्रण महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्थेकडे (MRRDA)
- ❖ राज्यस्तरावर योजनेकरीता स्वतंत्र मुख्य अभियंता व प्रत्येक प्रादेशिक विभागांकरीता अधीक्षक अभियंता
- ❖ जिल्हा स्तरावर नोडल कार्यकारी अभियंता जि.प. चे नियंत्रणाखाली प्रत्यक्ष अंमलबजावणी
- ❖ जिल्हा स्तरावर प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजनेकरीता खास स्वतंत्र कक्षाची निर्मिती
- ❖ काम पूर्ण झालेनंतर ५ वर्षे देखभाल दुरुस्तीची जबाबदारी संबंधित ठेकेदाराची

योजनेतील प्राधान्यक्रम

❖ नवीन रस्ते-

ज्या गावांना/ वाडी वस्तीला एकही बारमाही रस्ता नाही आणि ज्या गावांची लोकसंख्या ५०० पेक्षा जास्त व आदिवासी भागाकरीता गावाची लोकसंख्या २५० पेक्षा जास्त आहे

❖ दर्जोन्नतीकरण कामे-

- १) थ्रू रूट (Through routes)
- २) लिंक रूट (Link routes)

योजनेचे निकष

योजनेत न घेता येणारी कामे

- कोअर नेटवर्क मध्ये समाविष्ट नसलेले रस्ते
- शहरी भागातील रस्ते.
- जर एखादी वाडी वस्ती बारमाही रस्त्याने दुस-या बारमाही वाडी वस्तीला वा बारमाही रस्त्याला जोडली असेल तर सदर वाडी वस्तीला दुसरा रस्ता घेता येत नाही.
- रस्त्याचा पृष्ठभाग खराब असला तरी ज्या रस्त्याचे आयुष्यमान १० वर्षापेक्षा कमी आहे असे अस्तित्वातील डांबरी व सिमेंट कॉक्रीटचे रस्ते
- रेल्वे ओव्हर ब्रिज.

योजनेत घेता येणारी कामे

- कोअर नेटवर्क मध्ये समाविष्ट असलेले रस्ते
- लोकसंख्या ५०० पेक्षा जास्त व अंतर ५०० मीटरपेक्षा जास्त (आदिवासी भागाकरीता लोकसंख्या २५० पेक्षा जास्त व अंतर १५०० मीटर पेक्षा जास्त)
- अस्तित्वातील ग्रामीण रस्त्याचे दर्जोन्नतीकरण (सरासरी PCI ३ पेक्षा कमी असलेले रस्ते व जास्तीत जास्त लोकसंख्या)

प्राधान्यक्रम
नवीन रस्ते

प्राधायक्रम	लोकसंख्या	तपशील
१	१००० पेक्षा जास्त	नवीन रस्ते
२	५००-९९९ लोकसंख्या	नवीन रस्ते
३	२५० पेक्षा जास्त	अदिवासी भागातील नवीन रस्ते

दर्जोन्नतीकरणाची कामे

Through Routes

- अस्तित्वातील खडीचे through Routes.
  - आठमाही through Routes , Gravel through Routes , Missing Links व अजुन मोरीबांधकाम करणे गरजेचे आहे असे through Routes.
  - ज्या through Routes चे आयुष्यमान संपलेले आहे (PCI < २)
ब) Link Routes
- अस्तित्वातील खडीचे Link Routes.
  - आठमाही Link Routes , Gravel Link Routes , Missing Links व अजुन मोरीबांधकाम करणे गरजेचे आहे असे Link Routes.
  - ज्या Link Routes चे आयुष्यमान संपलेले आहे (PCI < २)